

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod* velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	v upravnitvu prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četr leta	2—	četr leta	5—
na mesec	1—	na mesec	1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Enačevalna ulica 41, (v pritličju levo), telefonski 41. 34.

Inšerati veljajo: petekostopna petek vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po

12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Upravnitvu naj se pošiljajo naročnina, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefonski 41. 85.

Slovenski Narod* velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četr leta	6—
na mesec	2—
celo leto	K 28—
pol leta	13—
četr leta	6—
na mesec	2—

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto . . . . . K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znaka

Upravnitvo: Enačevalna ulica 41, (spodaj, dvorišče levo), telefonski 41. 85.

Priprave za jesen

Ministrski predsednik baron Biernerth se vrne te dni s svojega doleta na Dunaj in s tem se oficijalno začne jesenska politična sezona.

Priprave zanje se vrše že zdaj. Nemški poslanci bodo imeli sestanke, da se dogovore glede velikega shoda, ki ga hočejo v drugi polovici tega meseca prirediti v Celovcu in kjer bodo posvečevali posebno pozornost nam Slovencem in sploh Jugoslovom. Kakoč nastavljajo nemški lisi, nečejo nemške stranke dopustiti, da bi na jugu nastale takra razmere, kakršne so nastale na severu.* Z navadnimi besedami pomeni to, da nemški poslanci nečejo dopustiti, da bi se Slovenci okreplili in utrdili ter dosegli, kar jim gre po pravici in po postavi, kar pa jim Nemci in tiranske nemške vlade s silo in krivičnostjo zadržujejo.

Nemci ne dvomijo, da se jim potreči, dosegi svoje namene in Slovence gospodarsko, politično in narodno ugotoviti. Na svoji strani imajo vlado, ki izrablja ves državni aparat in vso državno silo, da bi nam zdobilosti; na svoji strani imajo samega sovrašta do našega naroda cedečo birokracijo in velikansko moč kapitala. A kar jih navdaja s posebnimi nadami, je to, da pričakujevajo v najbližjem času popolno ločitev Čehov od Jugoslovov in specijalno od Slovencev. Izoliranje Jugoslovov v parlamentu, to je danes najštejnja želja vseh Nemcev. Tako goreče hrepene po tem, da se kar naivno trudijo zasejati seme razdora med Čehi in med Slovence, zlasti odkar je bila izrecena beseda o „nezrelih“ jugoslovenskih zahtevah.

V reorganizaciji češke državnozborske delegacije vidijo Nemci veselo znamenje, da se bliža razpad „Slovenske enote“ in dokaz, da se Čehi in Slovenci v državnem zboru razidejo. Nemcem se zdi, da se hočejo Čehi otresti družbe jugoslovenskih poslancev in tako omogočiti sporaznmljenje z Nemci in v vlado ter jim žrtvovati Jugoslovane.

Ze najbljija prihodnosti bo po-kazala, če so ta nemška pričakovanja le količaj utemeljena ali če jih niso narekovali samo brumne želje. Doslej nimamo Jugoslovani nobenega vzroka,

se vznemirjati zaradi reorganizacije češke državnozborske delegacije. Dosej je bila ta delegacija razdeljena na različne frakcije, ki so druga drugi skušale izpodkopati zaupanje pri volilcih in v ta namen med seboj takoreč tekmovale, katera bo radikalnejša. Kaj je naravnje, kakor da so naposled vse te frakcije prisile do spoznanja, da spričo take razstopenosti in takega medsebojnega nasprotja ne dosežejo ničesar drugega, kakor same neuspehe. Sicer so češke stranke že imele svojo skupno organizacijo v parlamentu, toda ta ni imela nič notranje moči in nič dejanskih veljav. Sedaj snujejo trdnno in enotno skupno organizacijo, ki jim bo dala tisto moč, katera jim gre po številu njihovih mandatov in po veljavi češkega naroda v državi.

Ob sebi se razume, da ta reorganizacija ne bo ostala brez vpliva na „Slovensko Enoto“. Tudi dosedaj so Čehi v Slovenski Enoti imeli veliko večino in vsed tega odločilni vpliv, a ker so bili med seboj sparti, ker so si med seboj nasprotovali, je čisto navedno, da se je zgodilo marsikaj, s čimer velika večina čeških poslancev prav za prav ni bila zadovoljna. Ta medsebojna navzkrižja med Čehi so tudi največ kriva, da je n. pr. obvezljiva obstrukcijska taktika dr. Šusterščiča, zaradi katere je sedaj med Čehi toliko jeze.

Od ustanovitve skupne trdne organizacije vseh čeških državnozborskih poslancev pa še nikar ne sledi, da bi bila posledica temu razpad „Slovenske Enot“ in ločitev Čehov in Jugoslovanov, nasprotno! Iz čeških listov je posneti, da hočejo češke stranke ustanoviti trdnno skupno organizacijo, ne da bi se pobotali z Nemci in ne da bi stopili v službo nemškonacionalne vlade, marveč da bi mogli z večjo silo in sigurnostjo voditi boj proti tej nemški vladi in proti nemški hegemoniji. Namen čeških strank ne more biti drug, kakor **pobijanje sedanjega sistema in odstranitev sedanjega nemškonacionalne vlade**.

Iz čeških političnih krogov smo dobili informacijo, da si skupni češki državnozborski klub ne postavi alternative: „ali naj kapituliramo pred Nemci in se pobotamo z vladom ter ločimo od Jugoslovov“, marveč alternativo: **ali naj pobijemo to vladu**

Opirajoč se na te zgodovinske dogodke, skoraj človek najboljše ugane, če pravi, da letosnjih vremenih nezgod: **točce, nenavadno hudobne strele, orkanov, povodenj, palez (ne: paleža), érva in ruske kolere nima nihče drugi na vesti kakor Halleyev komet, ali bolje povedano, naši grehi so tega krivi.** Naravnost lahko slutimo, da je tudi nepotrditev ljubljanskega župana Ivana Hribarja v zvezi s tem kometom zlasti še zato, ker se je ta gospod zameril kometu kot državni poslanec, ki celo v državnem zboru ni mogel molčati ter se tam jezik nad načinim ministrom, kako je to, da je dal ravno solam po naših pokrajinh uradno navodilo, naj se šolska mladina poduči, da se kometa ni nič batí, ko so takšnega poduka potreben mnogo bolj nemški kraji. Najbrž so takrat vse jugoslovenske dežele pritrjevale Hribarju, da je prav govoril.

Zdaj pa znamo in čutimo, da bi bilo bolje, ko bi bil molčal. Komet je potipal njega in nas. Vendar za enega vemo, da s takratno Hribarjevo zafrakcijo ministru zaradi kometa ni za to, kakor je kometova metoda, ki pošlje vinogradnikom takšno strupeno roso in palez, da jim vse trsno perje popali in grozdje osuje. Komet je letos vse dolenske, spodnještajerske, hrvaške in goriške vinogradnike in nevinogradnike zapisal v družbo popolnih abstinentov, pohabal jim pa tudi obilo noveev, da jih komaj še v jezo in srd, češ, znamo, česa je nam pričakovati od tebe.

V starih poročilih čitamo, da je bil Halleyev komet prinesel svetu mnogo gorja zlasti leta 1456. Vsa Evropa je takrat strašno trpela: po severnih državah je morila ljudi kuša, kakor letos Ruse, po južnih pa zmagoviti Turki z vojsko.

Vse je mislilo, da je to nebesno znamenje kometovo siba božja za preobile grehe.

In njen sistem z obstrukcijo ali z opozicijo.

Odločili se bodo Čehi kakor vse kaže najbrž za **opozicijo in ne za obstrukcijo**. Mogoče je pač, da bodo potem slovenski klerikali s Šusterščičem dr. Spadoni tako, da je bil shod razpuščen.

Danes zjutraj je izgledalo mesto kakor da je razglašeno obsedno stanje: povsod policijske čete in orožniške patrulje, v vojašnici pa je bilo pripravljeno nalač v vaj poklicano vojaštvo. Kavarna Chiozza je bila začašena, istotako Narodni dom. Po ulicah je bilo izredno živahnih, zlasti ob obrežju.

Ob pol 11. uri se je prikazal z zastavami okrašen parnik, s katerim so se pripeljali Hrvatje. Ko je pasiral parnik pomoli sv. Karla, je tamkaj zbrana množica izletnike viharno aklimirala. Parnik se je ustavil pri pomolu IV. Tu je bil navdušen sprejem. Izletniki je pozdravil podpredsednik N. D. O. Kranjc, za izletnike je govoril Vračnik. Navdušena množica pa je prepevala „Lepa naša domovina“, „Hej Slovani“ in „Slovenec i Hrvat“.

Sprevoda v mesto se je udeležilo več tisoč ljudi. Sprevod je bil impozantan. Italijani so se gnetli ob vseh oknih in strme opazovali mogočno manifestacijo. Pred Narodnim domom je masa zapela „Hej Slovani“ da se je razlegalo daleč naokoli, na kar sta z balkona Narodnega doma pozdravljala puljske izletnike dr. Mandić in dr. Rybař. Govorila sta še predsednik puljske organizacije Vranković in Slavoš Škerlj iz Ljubljane.

Temu prizoru je prisostvovala na oknu velike vojašnice zapovednik vojne luke in trdnjav v Pulju, viceadmiral Ripper, ki je na višji ukaz moral prepovedati eraričnim delavcem v Pulju izlet v Trst.

Po končanem pozdravu so se gostje zbrali v veliki dvorani Narodnega doma, domače ljudstvo pa se je hotelo raziti. Žendarmerija in policija ni pustila ljudi iti proti kavarni Chiozza. Vzlič temu je pred to kavarno prišlo do pretepa. Naenkrat se je od vseh strani vsula žandarmerija in razgrajajoče razgnala. Pri tej priliki je bilo arretiranih več oseb, med temi tudi po Slovencem.

Tisti čas, ko je bila slovenska masa zbrana pri oficijalnem pozdravu pred Narodnim domom, je italijanska

preludij današnjemu dnevu se je uprizoril v soboto s tem, da so mazziniani demonstrirali po Acquedottu, kjer je bil v gledališču „Eden“ shod, na katerem je govoril nadirentovec dr. Spadoni tako, da je bil shod razpuščen.

Danes zjutraj je izgledalo mesto kakor da je razglašeno obsedno stanje: povsod policijske čete in orožniške patrulje, v vojašnici pa je bilo pripravljeno nalač v vaj poklicano vojaštvo. Kavarna Chiozza je bila začašena, istotako Narodni dom. Po ulicah je bilo izredno živahnih, zlasti ob obrežju.

Ob pol 11. uri se je prikazal z zastavami okrašen parnik, s katerim so se pripeljali Hrvatje. Ko je pasiral parnik pomoli sv. Karla, je tamkaj zbrana množica izletnike viharno aklimirala. Parnik se je ustavil pri pomolu IV. Tu je bil navdušen sprejem. Izletniki je pozdravil podpredsednik N. D. O. Kranjc, za izletnike je govoril Vračnik. Navdušena množica pa je prepevala „Lepa naša domovina“, „Hej Slovani“ in „Slovenec i Hrvat“.

Sprevoda v mesto se je udeležilo več tisoč ljudi. Sprevod je bil impozantan. Italijani so se gnetli ob vseh oknih in strme opazovali mogočno manifestacijo. Pred Narodnim domom je masa zapela „Hej Slovani“ da se je razlegalo daleč naokoli, na kar sta z balkona Narodnega doma pozdravljala puljske izletnike dr. Mandić in dr. Rybař. Govorila sta še predsednik puljske organizacije Vranković in Slavoš Škerlj iz Ljubljane.

Temu prizoru je prisostvovala na oknu velike vojašnice zapovednik vojne luke in trdnjav v Pulju, viceadmiral Ripper, ki je na višji ukaz moral prepovedati eraričnim delavcem v Pulju izlet v Trst.

Po končanem pozdravu so se gostje zbrali v veliki dvorani Narodnega doma, domače ljudstvo pa se je hotelo raziti. Žendarmerija in policija ni pustila ljudi iti proti kavarni Chiozza. Vzlič temu je pred to kavarno prišlo do pretepa. Naenkrat se je od vseh strani vsula žandarmerija in razgrajajoče razgnala. Pri tej priliki je bilo arretiranih več oseb, med temi tudi po Slovencem.

Tisti čas, ko je bila slovenska masa zbrana pri oficijalnem pozdravu pred Narodnim domom, je italijanska

drhal, čuteč se varno, napadla s kamnji slovenske banke. Razbilajo vsa okna pri Ustredni banki, pri Živnostenski banki, pri Jadranški banki in pri Ljubljanskem kreditnem banki. Ves policijski aparat je bil porabljen proti Slovencem in vsled tega ni Italijanov nihče motil pri njih divjanju. Italijani so po razbitju oken pri slovenskih bankah šli na Acquedotto in so tamkajšnjo slovensko kavarno „Minerva“ zunaj in znotraj demolirali.

Najprej so streljali iz revolverjev v okna. Živiljenje gostov je bilo v največji nevarnosti in plaho so běžali na vse strani. Italijani so potem vdrli v kavarno in razbili ogledala, mize in stole, vso dragocene posodo in steklenice. Skode je mnogo tisoč kron. In ves čas tega divjanja se ni prikazal niti en sam redar, niti en sam orožnik! V Trstu imamo državno policijo, ki razpolaga z velikanskim aparatom, a vzliz temu so mogli Italijani nemoteno bri belem dnevi tako grozovito divjati.

Ob polu 4. pop. so odšli izletniki in domačini v velikanskem sprevodu od „Nar. dom“ v Rojan, kjer je bila veselica. Seveda niso smelesi zastave razvite in godba ni smela svirati. Ali ust niso mogli našim ljudem zamašiti. Burno so doneli živio-klici, z vseh oken je ljudstvo pozdravljalo izletnike, z mnogih oken so nanje spisljali cvetlice.

Po Rojanu je svirala godba in so plapolale naše ponosne zastave. Veselica se je ob ogromni udeležbi krasno obnesla.

Zvečer pri odhodu izletnikov je trg pred južnim kolodvorom zasedlo vojaštvo. V službi je bilo kakih 600 vojakov, 200 orožnikov in 600 redarjev.

Tako se je vršilo in je minilo slavlje hrvaškoslovenskega pobratimstva v Trstu.

Svoje ženo umoril.

Izpred tukajnjega porotnega sodišča

Danes se je začela porotna obravnavna proti Francetu Martinjaku, ki je osušljen, da je umoril svojo ženo.

Predseduje dež. sodni svetnik Vojenjak, votanta pa sta deželnosod

nadsvetnik Tavner in delniški svetnik dr. Bošek, zapisnikar dr. Munda. Državno pravdinstvo zastopa dr. Pajnič, zagovornik je dr. Leon Stare.

Na mizi je vse polno obleke, perila, žaklovine itd., ki tvorijo »corporation delictis«. Obdolženec sedi mirno.

Ko predsednik zapriseže izrebene porotnike, ki so: Oton Dreše, Ivan Česnik, Viktor Cantoni, Franc Zupan, Valentin Babnik, Alojzij Kunc, Josip Guzelj, Fran Mazi, Josip Rojina, Franc Slanc, Janko Krivc, Viljem Jerančič, Valentin Benkovič, prečka zapisnikar

obtožnico.

Obtožen je France Martinjak iz Šenčurja pri Kranju, ker je 3. julija 1910 pred polnočjo v Mostah s svojo ženo Marijo Martinjak z namenom jo usmrtili, s tem, da jo je sunil z nožem v desno stran vrata, zasedljivo tako ravnal, da je iz tega po izkravljivanju nastopila njena smrt; zatrivil je hudoletvo zavratnega umora po §§ 134, 135 št. 1 k. z. in se naj kaznuje po § 136 k. z.

Razlogi: Pri posestniku Francetu Noču v Mostah pri Žerovnici je od sv. Jurja t. l. naprej služila 30 letna Marija Martinjak roj. Ropret za deklo. Gospodar France in gospodinja Marija Noč sta bila že njo prav zadovoljna, ker je bila Marija Martinjak tihia in delavna. Z drugimi moškimi se ni pečala in se je tudi jekla, če so ji kdaj prišli vaški fantje k oknu njene čumne nagajat.

Ta Marija Martinjak je bila že od 3. julija 1907 omožena s Francetom Martinjakom — obdolžencem. France Martinjak je pred nekaj leti delal pri zgradbi predorov bohinjske železnice, ter se daje časa mudil tudi v Bohinjski Beli, kjer se je bil seznanil z Marijo Ropret, katero je pozneje vzel v zakon. Marija Ropret-Martinjak je prinesla v zakon poleg običajne bile tudi še 400 krom dote. Mlada zakonska sta živelna na Jesenicah s početka — dokler je bilo še kaj dote — dovolj srečno; mož je tudi dovolj zaslužil kakor železniški delavec.

On pa je bil udan veselemu življenu; bodilo ga je tudi, da je ostal zakon brez otrok in vruhu tega je postajal čimdalje bolj ljubosumen. Odslej — koncem leta 1908 in početkom 1909 — je bil prepričan in pretep med Francetom Martinjakom in njegovo ženo na dnevem redtu tako, da so se radi pogostega šundra tudi druge stranke pritoževali. Več prič, ki so imeli pričko opazovali bližje obo Martinjaka, pravi, da je bil večinoma vseh ne-sporeden način pravil o sestanku s svojo ženo.

Pripomniti je že tukaj, da je zjutraj 4. julija 1910 videl obdolženca sodelavec Janez Grilc, kako je rabil svoj navadni in nož pri zajetku. Pozneje je ravno Grilc opazil, kako je obdolženec ogledoval svoji roki, jih duhal in pri vodnjaku pod čuvajnico umival. Mašo pozneje pri orožniškem stražništvu je obdolženec na vprašanja povedal, da je svoj nož že o božiču zgubil. Nato je šele popravil, da se je to zgodilo šele na dan sv. Petra in Pavla. Patrulja je obdolženca privredila tudi k mrtvašnicu, kjer je ležal mrlč pokojne žene. Surovo se je smejal in rekel, da je „hudič“ to dobil, kar je iskal.

Pregledala se je takoj tudi obleka, katero je bil obdolženec prejšnjega dne 3. julija 1910 nosil. Hlače so bile pač, ker je dne 3. julija 1910 proti večeru in potem skoro celo noč deževalo, spodaj do gležnjev mokre in blatne, sicer je pa obleka bila precej snažna in ne blatna. O tej obleki se bode še pozneje govorilo.

Obdolženec pripoveduje o dogodkih dne 3. julija 1910 in o sestanku s svojo ženo nekako sledete: Pravi, da mu je žena dvakrat pisala in ga skušala pridobiti zopet za skupno življenje, pa da vendar v soboto 25. junija 1910 ni bil pri njej v Mostah. Poslednjič mu je pisala, da pride 3. julija 1910 na Jesenic, za kar pa da se on ni zmenil in se še le popoldne oblekel v črno obleko, ter se podal na Jesenic. Imel pa je tudi na sebi tedaj ovratnik, naprnsnik ter kravato sivkaste barve.

Iz gostilne pri „Krivcu“ je prišel že proti večeru v Tancarjevo gostilno, kjer je bila veselica in tamkaj zvezdel, da je žena že odšla v družbi nekega mladega fanta.

Šel je pozneje h. „Krivcu“ in tam dobil ženo. Sedela sta skupaj in prisla v precej prijazen pogovor. Žena mu je prigovarjala, naj spet skupaj živita in konečno še rekla, da naj jo on spremi do gospodarja Franc Noča v Mostah.

O poludevetih zvečel šla sta on in žena iz Kriveče gostilne. Šel je ž do gozdčka „Hrenovice“ in se tamkaj kar na tleh pod drevojem ž njo telesno združil, na to pa da sta kar na mestu zaspala, ker sta bila oba nekaj vinjen.

Šele čez dle časa po noči sta se dvignila; on jo je spremil še nekaj korakov proti Mostah, potem jo pognal naprej, sam se pa vrnil v Tancarjevo gostilno. Od tega trenutka nadalje da je ni več žive videl.

Ta obdolženec zagovor je le v toliko precej resnič, kolikor se tiče dogodkov do polu 9. ure zvečer, ko je namreč Marija Martinjak v spremstvu obdolženca zapustila Kriveče gostilno.

Ubogo žensko ste obdolženčevi pismi v poslednji dobi očividno spravili na pol iz uma. Hotela se je na vsak način sprijazniti s svojim možem in ravno v to svrhu došla v nedeljo, 3. julija 1910 na Jesenic. Kakor se to zgodil sploh pri enakih prilikah, je iz sramu pred gospodinjo rekla, da gre v Bohinjsko Belo, česar pa nikdar ni nameravala.

ta, da se je videlo, da je pred smrtno ležala Marija Martinjak vznak, ter se lele v smrtnem boju deloma obmila.

Mrlč je v pesteh krčevito stiskal seno. Na desni strani vrata našla se je globoka, skoro vrat prodričajoča vremena in videti je bilo na oblinih hravnih sledovih pod mrlčem in celo na nasprotni strani skedenja, da je umrla Martinjak valed izkravljivanja. To so tudi potrdili zdravniki, ki so mrlča raztelesili. Po njih izreku je nekdo sunil z vso močjo v desno stran vrata z ostrim nožem Marija Martinjak, ki prezel veliki vratni žili na tej strani (odvodnico in dovodnico), tako da je moral v malo minutah umreti.

Ves položaj je bil sploh tak, da je bilo na prvi pogled jasno, da je zlobna tuja roka Marija Martinjak zavratno umorila.

Pri mrlču ni bilo najti na glavne rute in manjkal je tužni nož, s katerim je bila sunjena. Da se je pa napad izvršil popolnoma neprizadovano kaže okolnost, da ni bilo poznati ne na umorjeni, ne okoli nje najmanjšega sledu kacega boja. Značilno je še posebej to, da je ležala rjuha iz žakljivine lepo razprostrta na senu.

Kmalu se je zvedelo, da je prejšnjega dne bila umorjena Martinjak na Jesenicah v družbi svojega moža, ne pa v Bohinjski Beli. Franceta Martinjaka je takoj tudi ljudski glas označil kakor morilca svoje žene.

Obdolženec je delal dne 4. julija 1910 dopoldne na železniški progi od Jesenic proti Blejski Dobravi blizu čuvajnice št. 35 in tamkaj so ga orožniki tudi aretirali. Slišal je pa obdolženec že preje — pred prihodom orožnikov — o smrti svoje žene. Kazal ni pri tem posebnega iznenadenja, izrazil se pa je surovo: „je že vendar zlodej enkrat hin.“ Zdel se je pa tovarem sploh to jutro nekam čuden, ker se je večkrat prisiljeno zasmehal in na nespodoben način pravil o sestanku s svojo ženo.

Pripomniti je že tukaj, da je zjutraj 4. julija 1910 videl obdolženca sodelavec Janez Grilc, kako je rabil svoj navadni in nož pri zajetku. Pozneje je ravno Grilc opazil, kako je obdolženec ogledoval svoji roki, jih duhal in pri vodnjaku pod čuvajnico umival.

Mašo pozneje pri orožniškem stražništvu je obdolženec na vprašanja povedal, da je svoj nož že o božiču zgubil. Nato je šele popravil, da se je to zgodilo šele na dan sv. Petra in Pavla. Patrulja je obdolženca privredila tudi k mrtvašnici, kjer je ležal mrlč pokojne žene. Surovo se je smejal in rekel, da je „hudič“ to dobil, kar je iskal.

Pregledala se je takoj tudi obleka, katero je bil obdolženec prejšnjega dne 3. julija 1910 nosil. Hlače so bile pač, ker je dne 3. julija 1910 proti večeru in potem skoro celo noč deževalo, spodaj do gležnjev mokre in blatne, sicer je pa obleka bila precej snažna in ne blatna. O tej obleki se bode še pozneje govorilo.

Obdolženec pripoveduje o dogodkih dne 3. julija 1910 in o sestanku s svojo ženo nekako sledete: Pravi, da mu je žena dvakrat pisala in ga skušala pridobiti zopet za skupno življenje, pa je to opustil, češ, naj še nekaj časa živi. Ti izreki pa kažejo najmanj, da je obdolženec svojo ženo ljuto sovražil. Čudno se zato čita obdolženčeve pismo, katero je izročila o priliku poslednjega lokalnega ogleda sodni komisiji Marija Noč in katero je našla v postelji umorjene Marije Martinjak. S sladkimi besedami vabi obdolženec svojo ženo na sestanek, zabičuje ji, da mora sama priti in da pisma nikomur ne sme pokazati.

Obdolženec je hotel torej izvabiti svojo ženo na kraj, kjer bi jo dobil popolnoma v svojo oblast in jo tamkaj umoriti.

Prišel je tja brez ovratnika, na-

prnsnika in kravate.

Svojemu tovariju Jožetu Hafnerju, s katerim sta stanovala skupaj pri Neži Krek v Kurji vasi pri Jesenicah, je pravil, da je prišel z doma ter da je ovratnik in drugo proč dal, ker ga je tiščalo.

Hafner je še pred obdolžencom odšel od Tancarja in doma opazil, da petrolejska svetlica ni stala na polici, temveč na mizi, iz česar je tudi sklepal, da je bil obdolženec res doma, predno je prišel k Tancarju. Zjutraj je obdolženec sam govoril proti gospodini Neži Krek, da je ponoči za kratki čas prišel domov in če ga ni morda slišala.

Jesenški kolodvor veže s Savo in Kurjo vasjo pod železniškimi tiri speljan predor, namenjen za pešce.

V noči na 4. julija 1910 je imel železniški uslužbenec France Polanšek službo pri skladšču tik stopnic, ki vodijo na strani Kurje vasi v omenjeni predor.

Ob četrtni na 2. uro po polnoči je viden Polanšek, obdolženca iti od Kurje vasi proti Jesenicam skozi predor.

Zakaj pač obdolženec trdrovratno zanikuje, da je bil ponoči predno je prišel k Tancarju, na svojem stanovanju in zakaj noči ničesar vedeti o tem, da je prišel k Tancarju brez ovratnika, naprnsnika in kravato?

Obdolženec je pač moral po izvršenem umoru odstraniti vsako krvno sled na sebi. Ker je ob cesti iz Mosta proti Jesenicam več potokov, ki so na več 3. jul. 1910 vsled deževja precej narasli, da je imel obdolženec dovolj prilike, da je ovratnik, naprnsnik ter kravato proč vrgel.

Domov je pa moral iti, da se je enkrat natančno pregledal in odstranil poslednjo kravo sled.

Po krajevnem ogledu se je dognalo, da sta rabil obdolženec in njegova žena do Nočeve hiše v Mostah le pet četrt ure. Nazaj do svojega doma in Kurji vasi je prišel obdolženec že lahko preje, ker se je podal lahko po stranskih potih naravnost domov. Ker se je pri Tancarju zglasil že ob eni uri, da je imel tedaj od pola devetih naprej več kakor 3 ure časa, da se je podal v Moste, tamkaj izvrnil zlodič, potem se pa podal preko svojega doma zopet k Tancarju.

Prilla je že dopoldne na Jesenice in obiskala nekaj prijetljic. Govorila je o moževem pismu in pa o tom, da bi radi spet s njim skup živel. Rekla je celo, da bi mu najraje na mestu dala petak.

Kmalu popoldne se je podala v Tancarjevo gostilno in tamkaj znamen spet takala, da bi prišla mož. Že po šestih srečer je prilla Marija Martinjak v Kriveče gostilno. Tudi tamkaj je kazala možev pismo in se le o njem pogovarjala. Rekla je, da bi dala kar za pet Štefanov, ko bi le njen „star“ prisel.

Res se je obdolženec končno prial in se del v svoji ženi, ki je zanj takoj naročila vrček pive. Sedela sta potem skupaj, točno ob polu 9. ure pa sta oba odšla. Dognano je, da je še pri odhodu imela Marija Martinjak ruto v dežnik, France Martinjak pa ovratnik, naprnsnik in kravato.

Vse po pričah in po krajevnih ogledih dogname okolnosti kažejo, da je obdolženec spremil svojo ženo prav do njenega poslednjega stanovanja pri „Noču“, jo zvabil na skedenj, tamkaj pa jo zavratno zaklal.

Nikakor pa ne more biti resnično, da bi se bil obdolženec s svojo ženo ustavljal v gozdčku „Hrenovci“, tamkaj več ur z njo ležal na tleh. Že ko je aretaciji je obdolženec pokazal na lev strani ceste od Jesenic proti Mostu neko goščavo, kjer sta se baje ustavila. Ko ga je orožnik spominil, da na to mesto pač ni mogel radi ovrir priti, je pokazal še drugo mesto na desni strani ceste v gozdčku „Hrenovci“.

One mesto pa ni zoper dež prav nič zavarovan in gotovo bi obdoba postala silno blatna, če bi bila le nekaj trenutkov na tleh tamkaj ležala. Na večer 3. julija 1910 je namreč že od pete ure popoldne pa do polnoči zelo deževalo. Radi tega je bil postal tudi obdolženec spodaj na hlačah blaten in moker in spodnje krilo Marije Martinjak je bilo le spodaj popolnoma mokro. Sicer pa na hlačah obdolženec ni bil poznati, da bi se bila po tleh v gozdčku valjala.

Kakor je bil obdolženec povedal, je v dežju Marija Martinjak dvignila gornje krilo (ki je vsled tega tudi ostalo precej suho) na rame in tako hodila po cesti. Ravno tako žensko in moškega pa je videl pod enim dežnikom priti v dežju po cesti od Jesenic proti Mostu v nedeljo 3. julija 1910 zvečer ob polu desetih železniških čuvaj Alojzij Pečar, ki je opravljal službo pri čuvajnici št. 36 pri Koroški Beli. Mesto, kjer železniška proga (od Ljubljane do Trbiža) prekorači cesto in kjer se omenjena čuvajnica št. 36 nahaja, pa je oddaljeno le še pol ure od Franc Nočeve hiše.

Po eni uri po polnoči (4. jul. 1910) se je obdolženec nenadoma prišel pri Tancarju. Prišel je tja brez ovratnika, na- prnsnika in kravate.

Prišel je tja brez ovratnika, na- prnsnika in kravate.

Svojemu tovariju Jožetu Hafnerju, s katerim sta stanovala skupaj pri Neži Krek v Kurji vasi pri Jesenicah, je pravil, da je prišel z doma ter da je ovratnik in drugo proč dal, ker ga je tiščalo.

Hafner je še pred obdolžencom odšel od Tancarja in doma opazil, da petrolejska svetlica ni stala na polici, temveč na mizi, iz česar je tudi sklepal, da je bil obdolženec res doma, predno je prišel k Tancarju. Zjutraj je obdolženec sam govoril proti gospodini Neži Krek, da je ponoči za kratki čas prišel domov in če ga ni morda slišala.

Nato se začne zasljevanje obdolženca.

Obdolženec se ne čuti krivega. Ko je bil dvanaest let star, je šel za pastirja, potem je postal hlapec. Vojak ni bil, ker je bil slab. Ko je bil prost vojaških naborov, je šel kot delavec k zgradbi nove železniške, kjer je imel 2 K 80 vin. na dan. Stanoval je nekaj časa pri starših svoje žene. Oženil se je, ko je bil 27 let star. Starši žene so posestniki in so dali ženi 400 K dote in balo. Postal je delavec na železniški postaji. Nekaj časa sta imela na hrani moževega brata in še nekega drugega delaveca. Začetkom sta dobro in mirno živel.

To je trajalo tri leta. Potem se je pa začela pečati z nekim drugim. To je spoznal po njenih pogledih. Stavil jo je na odgovor — a ona je začela »vekat«. To ženino nezvestvo je večkrat opazil. Enkrat je dobil tudi nekaj moškega pri ženi v kuhi. Šel je tudi na Tirolsko, da bi tam dobil dela. Svoje žene ni vzel seboj. Čez par dni se je vrnil domov, kjer je izvedel, da se je pijana valjala. Pravili so tudi, da je druge imela. Vprašali so tudi, kaj je to. Odgovorila mu je, da naj ne verjame vsega. Napovedal je pa vendar priznala, da je imela drugega.

Iz jese je jo je preklopil, ter ji vse ven zmetal. Žena je šla po orožniku, ki je pa rekel, da naj sama napravi red. Majnika meseca preteklega leta je šla od njega. Vseeno jo je pa vedno začelo, da se prepriča, če je res tako, kakor govore ljudje. Žena je večkrat za njim prišla ter ga nagovarjala, da naj zopet skupaj živita. On

Preberajo se razna pisna umorjenke, preberajo zdravniški izvidi.

Mnenje zdravniških izvedencev.

Izvedenec d. r. Jelovšek izpove, da je bil vzrok smrti izkravljene. Poškodba je bila smrtonosna. Umorjenka ni dolgo trpela. Noč, katerega mu predsednik pokaže, je bil sposoben, da zada to rano. Umorjena je bila okoli polnoči.

Na vprašanje državnega pravnika pa v dneva pravi izvedenec, da je samomor popolnoma izključen.

Izvedenec d. r. Voves pravi, da je smrt nastopila vsled izkravljene in izpove tako, kakor prejšnji izvedenec. Umor se je izvršil tudi po njegovem mnenju okoli polnoči. Umorjenka se ni branila. Izbruh krvje je bil velik, ker je bila stena vsa krvava.

Predsednik prečita mnenje kemikov, ki so preiskali krvave sledove na obliku umorjenke in oboženca. Nato razkaže porotnikom obliko, na kateri se vidijo krvavi sledovi.

Nato se ob 1. popoldne obravnavata prekine, ter se nadaljuje ob pol 4. popoldne.

Dnevne vesti.

+ Ljubljanska obč. kriza daje "Slovencu" obilo snovi za — slabe dovtipe. Vmes govori sicer tudi nekaj o občinski avtonomiji. A ker so klerikalci že dostikrat z dejanji pokazali, da ne spoštujejo občinske avtonomije nič bolj kakor monsignor Weiss tuj denar, zato tudi "Slovenčevega" besedičenja nihče resnim ne smatra. Kdor pazljivo bere "Slovenca" vidi, da je prav zadovoljen, da je nastala kriza in med črkami je spoznati, da bi rad v kalnem ribaril. Pred krizo je razčaj, da mora obč. sveti Hribarja novič voliti, sedaj vpije, da je občinski svet storil veliko neumnost, ko je Hribarja zopet volil. S takimi pisarjami bi rad "Slovenec" zbgal javnost, doseže pa le to, da se mu vse smeje. Še nikoli se ni tako očitno, kakor sedaj pokazalo, da nima "Slovenec" prav nič vpliva v Ljubljani.

+ Celovski škoft v stiski. V zadnjih dneh sta prišla solnograški nadškoft Katschthaler in dunajski koadjutor nadškoft Nagl v Celovec, da se na licu mesta poučita o milijonskih sleparjah in tatinvalnih nekateter koroških duhovnikov. Najbolj jima je šlo seveda za škofta Kahna, ki je za svoje sleparske duhovnike prevzel različna jamska za velenj voč, kakor on sploh ima. Navadnega človeka seveda v takem slučaju zaprojga postavijo pod otožbo goljufije pred sodišče. Kahn je pa škoft in da bi ga ne bilo treba zapreti, pravijo, da je slaboumen. Vzeli so mu vse škofovskie posle in imenovali mu bodejo koadjutorja. To bi moral že sam zlodej imeti svoje kremplje vmes, ko bi se ne posrečilo, obvarovati škofta sodnijskih sitnosti. Prav semešno je čitati, kar piše "N. Fr. Pr." o tem škoftu. Popisuje ga, kakor bi bil največji in najvnitnejši pospeševalc koroških Slovencev!! Škoft Kahn je bil v resnici hud nasprotnik Slovencev, pregarjal je slovenske duhovnike in germaniziral koder je mogel. Pisarjenje "N. Fr. Pr." kaže, kako neveden je ta list.

— Ali ni to dvojna mera? V Trstu so včeraj divjali Italijani. Pobili so pri starih slovenskih bankah vsa sreča, streljali z revolverji v kavarne "Minerva", naposled pa vamočili in notri vse demolirali. Nihče jih ni motil. Noben c. kr. policaj se ni prikazal, noben c. kr. orožnik. Ničesar izmed divjakov niso branili njegovega početja in nikogar izmed njih niso artilrali. Ravno tako je bilo na Dunaju. Nemci so napadli češko kavarno Novak, vdrli so v kavarno in v njej vse razbili, a policija je bila še vesela, da jih je sploh nagnala, artilrala pa ni nikogar. In nikogar ne bodo preganjali, in nihče var ne bodo obozili. Zdaj pa najavnost te dogodke primerja z septembarskimi dogodki 1. 1908., naj sploh primerja postopanje oblastvenih organov na Dunaju in v Trstu s postopanjem v Ljubljani in naj nahrabi svoje sklepe!

+ Goriški Italijani zopet divjajo proti Slovencem. Slovensko kolesarsko društvo "Goria" proslavi svojo 15letnico z dirko in primoerno veselico na »Velodromu« v Gorici. Nakor so to čitali italijanski pocesti pretepači, pa so začeli tuliti, da je Italijanstvo Gorice žaljeno ter da se ne sme trpeti nikakega dohoda Slovencev v goriško mesto. Videli so, kaj se je godilo glede Celja in Gabrja na Štajerskem, kako je bil prepovedan izlet tržaške N. D. O. v Pulj in kako kričijo tržaški Italijani proti izletu puljske N. D. O. v Trst; na to so začeli vptiti tudi goriški Italijani in irredentovsko glasilo "Corriere" tuli z njimi ter hujška na nesramen način italijansko sodrgo proti Slovencem. Na čelu vsega tega divjaka počenjanja proti Slovencem stoji župan Giorgio Bombig, ki je na magistratu prava karikatura, ali na česti velik italijanski bojevnik proti Slovencem. Ta irredentovec leta ok

li policijo in politično oblasti ter zatevao, da se mora slovensko kolesarsko slavijo odpovedati. Vlada sicer ni odpovedala slavnosti, ali nastopila je proti Slovencem skrajno škandalozno. Ker so zahtevali laiki pobalini, je prepovedana vlna vrak dobrod v mestu, kolesarji smojo na Velodrom le po stranskih ulicah, v Gorici pa ne smojo nikjer niti skupno kosit! Laiki banditi se veseli tega koraka ter se pripravljajo na boj zoper Slovencem na dan 11. t. m. V torek bodo imeli shod, na katerem hočejo protestirati proti slovenski veselicu v Velodromu ter zahtevati, da jo vlada prepove; vprizoriti hočejo tudi veliko demonstracijo proti mestnim Slovencem. Vlada je pripravljena prepovedati kolesarsko slavnost v Velodromu, če bodo Italijani kaj dosti razsajali — saj se je dogodilo to: da je bilo slišati iz c. kr. ust. da imajo Italijani prav, ce zahtevajo, da Slovenci ne smojo skozi mesto! V takih razmerah živijo Slovenci sedaj v Gorici. Tak veter veje iz namestništvene podružnice na Travniku proti Slovencem. No, Slovenci so mirni ter bodo že znali odgovoriti na laške napade in na potuho, katero vživajo laške barabe.

+ Iz državne stavbanske službe na Kranjskem. Stavbni praktikant Alfred Luckmann je imenovan za c. kr. stavbnega pristava.

+ Iz gozdarske službe. Gozdarski inspeksijski komisar Emil pl. Obereigner v Ljubljani je imenovan za višjega gozdarskega komisarja.

+ Iz justične službe. sodni kancler Ivan Loske v Zužemberku je vsled prošnje premeščen v Šmarje pri Jelsah.

Poročil se je danes c. kr. vadični učitelj g. Ivan Krusec z gdč. Ano Markl. Čestitamo!

— Umrila je v Ljubljani gospa Terezina Povš, soprga državnega poslanca, komere svetnika g. Fr. Povšeta. Bodil blagi gospo ohranjen prijazen spomin!

Umrl je v bolnišnici v Celju neki Ivan Stromauer, roj. 1. 1893 nekje v ljubljanski okolici. Našli so ga v nekem jarku blizu Celja vsega zanemarjenega in že skoro umirajočega. Ko so ga pripeljali v bolnišnico, je umrl.

"Und so etwas will sich Kulturnation nennen!" Tako vsklikla glasilo spodnještajerskih renegatov »Deutsche Wacht«, ko poroča o uboju, ki se je dogodil pri Zelezničarjih na Gorinskem. To je sicer znak podivljnosti med slovenskimi klerikale, vendar si pa dovoljujemo vprašati glavnega urednika »Deutsche Wacht«, predstojnika celjskih mestnih uradov, dr. Ambrožiča, če nikdar nič ne čita o ubojih, ki se dogajajo med Nemci in če ni ničesar čital o slavnoznanem školskem ravnatelju Bocku in še slavnjejem Eulenburgu. Če je kaj čital o tem, potem bo gotovo v nami vred vskliknil besede, ki veljajo nemškemu narodu: »Und so etwas will sich Kulturnation nennen!«

Ljudsko štetje v Gorici. Sestavil se je odbor iz obeh slovenskih strank, kateri ima nalogo, poskrbeti, da bodo Slovenci kolikor le mogče vpisani za Slovence, predvsem pa prešteli natanko Slovence v mestu ter potem podali javnosti pravo število Slovencev v Gorici, ki bo seveda dosti večje ed onega, katero poda magistrat; kajti Italijani se pripravljajo na to, da upišejo kar največ Slovencev za Lahе.

Podraženje mesa. Mesarji v Gorici so povisili ceno mesu pri kilogramu za 8 vin. Najboljše bi bilo, da bi ljudje pustili, naj mesarji sami jedo svoje meso!

Italijanskemu kolesarskemu društvu prepovedan izlet v Italijo. V soboto popoldne je hotelo izleteti v Italijo v Feltre, kjer bo velika kolesarska slavnost, goriško laško društvo »Club ciclistico popolare«. Izletniki, kakih 20 po številu, so čakali v kavarni »Commercero«, da odidejo ob 3., kar se prikaže med njimi detektiv z dekretom c. kr. državne policeje, da je izlet prepovedan, ter je povabil izletnike na policejo. Tam so jih zapisali ter jim povedali, da će pojdje v Feltre, bo društvo razpuščeno. Goriški Italijani radi pohitijo z biciklji v Italijo ob vsaki priliku ter se tam navdušujejo za mater Italijo. V zadnjem času postopa vlada strožje z irredentovei, ali ob drugi priliki pa bo jih zopet pustila delati, kar bodo hoteli.

Vesti iz Kranja. Tiskarju Iv. Pr. Lampretu se je podelila koncesija za kavarno in gostilno. — V sobotu dijakske kuhinje v Kranju je imenoval občinski svet za leto 1910/11 gg. Vinko Majdiča, dr. Vlad. Herleta in dr. Edv. Šavnika. — G. Lovro Reboli je prodal svojo hišo ob tržiški cesti g. Stefanu Lubainšku za 14.000 K. hišo na Glavnem trgu pa češkijskemu mojstru Ivanu Potočniku za 16.000 K. Ivan Potočnik je prodal svojo hišo uradniku okr. glavarstva g. Franu Štirnu za 16.000 K.

Krava — morila. V Turjaku je 30. avgusta gnal Jože Ahoc, posestnik in gostilničar, kravo napajat. Med napajanjem se je krava branila

nehom in z regmi nosnega Aboca, da se mora slovensko kolesarsko slavijo odpovedati. Vlada sicer ni odpovedala slavnosti, ali nastopila je proti Slovencem skrajno škandalozno.

Ker so zahtevali laiki pobalini, je prepovedana vlna vrak dobrod v mestu, kolesarji smojo na Velodrom le po stranskih ulicah, v Gorici pa ne smojo nikjer niti skupno kosit! Laiki banditi se veseli tega koraka ter se pripravljajo na boj zoper Slovencem na dan 11. t. m. V torek bodo imeli shod, na katerem hočejo protestirati proti slovenski veselicu v Velodromu ter zahtevati, da jo vlada prepove; vprizoriti hočejo tudi veliko demonstracijo proti mestnim Slovencem. Vlada je pripravljena prepovedati kolesarsko slavnost v Velodromu, če bodo Italijani kaj dosti razsajali — saj se je dogodilo to: da je bilo slišati iz c. kr. ust. da imajo Italijani prav, ce zahtevajo, da Slovenci ne smojo skozi mesto! V takih razmerah živijo Slovenci sedaj v Gorici. Tak veter veje iz namestništvene podružnice na Travniku proti Slovencem. No, Slovenci so mirni ter bodo že znali odgovoriti na laške napade in na potuho, katero vživajo laške barabe.

Devet fantov nad dva. V nedeljo, dne 28. avgusta je pilo 9 fantov v Potocarjevi gostilni v Mirni peči pri eni mizi, France Bartl in Jakob Kramar iz Mirne peči pa pri drugi mizi skupaj. Bartl in Kramar sta odšla okoli devetih iz gostilne, ne da bi se bil vršil poprej kak prepir med njima in onimi devetimi fanti, ki so doma iz Mirnopeške okolice. Tako je na njima so šli ti stranci in napadli brez vzroka Bartla in Kramarja. Bartl je zadržal z nožem v hrbet tri nevarne sunke. — Odkar vzgaja pri nas mladino Kolbezen, ustvarjalci lurskih čudežev, je vse zelo podivljano. Veseli smo, da bo šel Kolbezen drugam ustvarjal čudež.

Kočevjarji med seboj. Jože Höngman, podomač Kikelš in Jože Höngman, podomač Mikelš iz Koflerjev sta imela že delj časa jezo na Ivana Perza od ravnotem, ker jima ni hotel pomagati pri raznih težih. Mikelš je Perzu zažugal že dne 31. julija, da se ne sme več prikazati na vasi. Dne 8. avgusta je prisel Perz nekako opolnoci domov pred domačo hišo, kjer sta ga napadla Kikelš in Mikelš in ga smrtno nevarno poškodovala. Kikelša so takoj zaprli.

Utopljene so našli. Dne 24. avgusta je odšel 27letni France Perko iz Ilave gore z Jožetom Zabukovcem na semenj v Zužemberk. Pri Dvoru je šel na stran proti Krki in ker je bil pijač, je začel menda v Krko, kajti od tega dneva so ga pogresali. Dne 1. t. m. je pa našla orožniška patrulja njegovo truplo v Krki pri Soteski. Ker nima upolnjene znakov kakega zločina in so našli vse njegove reči pri njem, je menda vsak zločin izključen.

Kaplan — obrekovalec. Na ustanovnem občnem zboru podružnice C. M. D. v Podrsedi, dne 31. julija t. l. je tamkajšnji kaplan I. Tratnik nesramno obrekoval potovnega učitelja Ivana Prekorška. Ko je učitelj Prekoršek stopil kaplanu na prste, je pa ta v »Narodnem Dnevniku« hitro vse preklical, ker bi bil še sicer v »bržon« premišljevat svoje laži in obrekovanja.

Dovoljena šolska knjiga. Naučno ministristvo je dovolilo uporabo latinske šolske knjige: »Latinske vadbe, I. del.« (za prvi gimnazialni razred). Spisal Fr. Wieshaler. Novo naklado preskelbil dr. Jos. Tominc.

Neusmiljena žena. 27letna bajatarica Marija Svoršak v Stopnem v mariborskem okraju je svojega specilača moža — skopila. Marijo Svoršak so izročili okrožnemu sodišču v Mariboru, moža so prepeljali v bolnišnico.

Z avtomobilom pobegnil. Graška tvrdka Puch je pred mesecem poslala vinskemu trgovcu Henriku Fablu v Reki za poskušajo avtomobil, vreden 5700 kron. Ko je tvrdka čez par tednov pisala Fablu, naj vrne avtomobil, ali naj ga pa plača, je Fabla odgovoril, da avtomobil še ni dobil. Dognalo se je pa, da je hotel!

Fable te dni v Roški Slatini pravoceni prodati avtomobil. Tvrda je nato vložila proti italijanskemu poslenjaku ovadbo in graško deželnemu sodišču je izdalzo za njim tiralicno. Fable je bil menda te dni z avtomobilom v Postojni in v Št. Petru na Krasu.

Nepošten vajenec. Nek tukajšnji krojaški mojster je imel vajenca, kateri mu je začel pologomo izmikovati v delavnici denar ter slednji pogebnil. Po njegovem pogebu je mojster pogresil 175 K. površnik, telovnik in nekaj perila. Ko je malopridnež vse zapravil, je bil še toliko držen, da je prisel nazaj in zahteval od mojstra delavske knjižice. Ta jo je sicer oddal, toda ne vajenec, mareček poklicanemu stražniku, ki je s knjižico povabil s seboj tudi nepoštenjaka. Fant neki tativno zanika in se izgovarja, da je našel v Trstu na električni zeleznicni večjo vsto de narja, s katerim se je preživil med tem časom, ko je bil brez dela. Ta izgovor mu pa ni pomagal, da bi ga ne bili oddali delzemu sodišču.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 55 Macedonev, 45 Hrvatov in 10 Črnogorcev, nasaj je pa prišlo 90 Hrvatov in dva Slovence. V Hebu je šlo 49, v Buchu 37, v Inomostu 29, v Bregencu pa 27 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 19, v Lincu pa 27 Kočevarjev. — V soboto se je odpeljalo v Ameriko 22 Macedonev, nazaj je prišlo 12 Hrvatov. — 15 Hrvatov je šlo v Beljak, 11 se jih je povrnilo v Zaprešič, 8 pa v Čakave. 10 Luhov se je povrnilo od dela in Zatično v Postoje.

Ceško - nemška spravna pogajanja. Praga, 5. septembra. Ministrski predsednik baron Bienerth bo jugri konferiral z deželnim odbornikom dr. Eppingerom, ki je v deželnem odboru finančni referent. Kot drugi je povabljen k Bienerthu dr. Birenciher. S četiko strani bosta z baronom Bienerthom konferirala predsednik mladotečkega izvrševalnega odbora dr. Škarda in poslanec Švehla za če-

ske agrarce. V nemških krogih so prepričani, da bo finančna kriza, ki je na Češkem že dosegla vrhunec, posmrjevalno vplivala na tok spravnih posvetovanj. Deželni odbor bo do 1. oktobra porabil že vse gotovine in tako hoče vzdržati finance v ravnotežu, bo moral najeti posojilo. V spravnih konferencah bodo Nemci zahtevali, da se v deželnem zboru izvrši vsaj prvo čitanje nacionalnega predloga.

O delegacijskem zasedanju.

Budimpešta, 5. septembra. Ministrski predsednik grof Khuen - Hédervary je na Dunaju imel konferenco z ministrom zunanjih del grofom Aehrenthalom. Konferenca je veljala pripravljala razpravljalne v tem zasedanju o obeh proračunih za leto 1910 in za leto 1911, se še ne ve za gotovo. Verjetno je, da bodo razpravljalje samo o proračunu za leto 1910, dočim se bo za proračun za leto 1911 sklical posebno delegacijsko zasedanje.

Radi nesreče na Uhrskem.

Chrudim, 5. septembra. Danes se je tu začela obravnavna zaradi znane zemeljske nesreče pri Uherskem proti asistentu Zeisu. Obravnavna bo trajala 3 dni.

Slavnosti na Cetinju.

Cetinje, 5. septembra. Včeraj se je včeraj radi skrajno slabega vremena ni mogla vršiti, se vrši na praznik, dne 8. septembra t. l. z istim zanimivim sporedom. Vabimo torej vse prijatelje lepe slovenske pesmi, naj prihite v četrtek popoldne na krasni Zajčev razgled nad Šiško.

Odborova seja akad. fer. društva "Sava"

Za posnute, oblogo v pisani ali
vzkrirja se priprava

Mladenič

26 let star več nemščine, popolnoma v
govoru in pisavi francodčine.
Il peut être, très utile chez une famille
qui sont les écoliers.

Naslov na upravnštvo pod šifro
št. 1000. 3013

3 gospodične

so sprejmejo v cekrbo. Dve separa-
rirani sobi in klavir na razpolago.

Kje, pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 3008

Čez 100 hl izbornega delenjskega

vina

rdečega in beloga, letnik 1909
ima napredaj Ivan Rupar, vino-
gradnik Sv. Križ p. Konstanjovici
Dolenjsko. 3009

Podpisani javlja slavnemu občinstvu,
da ima v zalogi

brinjevo zrnje.

Na morebitne naročbe izpod 1000 kg
se ne ozira. 3006

Pazin, 2. septembra 1910.

Ivančič Alojzij.

Dijaki

iz boljše hiše se sprejmejo na
hrano in stanovanje.

Vprašati je Pred škošijo št. 14
II. nadstropje. 3005

Mladenič

s 4. gimnazijskimi razredi
išče službe pisarja

pri c. kr. geometriih, pri banki ali v
kaki tovarni. Tozadovne ponudbe naj
se pošljajo na uprav. »Slov. Naroda«
pod „Mladenič“. 3011

Gospodične

se sprejmejo na dobro hrano in
stanovanje v zanesljive dobre hiše.
Naslov pove upravnštvo »Slov.
Naroda«.

Naslov na upravnštvo pod šifro
št. 1000. 3013

Lepo stanovanje

s 3 sobami in vsemi pritiskami se za
novembrov termia odda. 2822
Sedna ulica št. 6, II. nadst.

Poizve se pri lastniku hiše.

Absolventinjo

trgovskega tečaja
želi službe v kaki pisarni, najraje v
mestu. Cenjene ponudbe na upravnštvo
»Slov. Naroda« pod »Absolventinjo
trgovskega tečaja«. 2979

Nekarsulmski 2997

motor

4 HP letošnjega sestava, popolnoma
nov se takoj preda.

Natančneje se izve pri I. Me-
diku, oskrbniku na Fuži-
nah pri Ljubljani.

Mlad mož, vojaščine prost, izučen
v trgovini z železnino, zmožen
slovenščine in nemščine, vajan ekspe-
dicie, se takoj sprejme za

skladiščnika

pri Kranjski tvornici železnin, d. z. o. z.
v Kamniku na Kranjskem, kamor naj
se naslavljajo ponudbe, če mogoče s
sliko. 2975

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim Berg-
mannovo **miljno mlečno milo z
lesenim konjičkom** (znamka lesen
konjiček) tvrde Bergmann & Co.,
Delni na L., ker je to edino najbolj
učinkovito medicinalno milo proti
solnčnim pegam in za negovanje lepe,
mehke in nežne polti. Kos po 80 vin.
se dobiva po vseh lekarnah, drogeri-
jah, parfumerijah itd. 2905

Hiša naprodaj!

Naprodaj je hiša z dobro obi-
skano **gostilno** v lepem kraju pri
farni cerkvi in kolodvoru. Zraven je
tudi prostorov za **več stanovanje**,

ki se lahko oddajo v najem; pripravni
so tudi za kakovo obrat. — Zraven je
tudi veliko **vrt za zelenjavjo**,

vse v dobrem stanju ter v lepem, im-
enitnem, prometnem kraju, pripravnen
za gostilno itd. 2998

Več pove upravn. »Slov. Naroda«

za vse šole

v najnovejših predpisanih izdajah ter

z vse šolske potrebščine

v najboljši kakovosti priporoča po

zmernih cenah

L. SCHWENTNER

v Ljubljani,

Prešernova ulica št. 3 (postopek „Mestne branilnice“).

Velika zaloga

divanov, modrocov, otomanov

Marie Teresije cesta št. 16.

M. PUC, Ljubljana.

I. slovenski pogrebni zavod Jos. Turk.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.

Franc Povše, državni poslanec, soprog. — Amelija Pogačnik, Enna Gle-
bočnik, Mercedes in Erna Povše, hčere. — Eugen Povše, c. kr. finančni
koncipist, sin. — Eliza Blagaj pl. Palmseberg, sestra. — Uršula Wessner,
svakinja. — Med. dr. Josip Pogačnik, Franc Glebočnik, c. kr. nadpo-
ročnik, zeta. — Vsi vručki in vručinke, nočki in nočkinje.

Preblaga nepozabna se priporoča v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dan 5. septembra 1910.